

ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

V Chicago je prispel v torek naš umetnik H. G. Perušek, kjer je obiskal svoje stare znance pri "Prosveti" in v uradu SNPJ. S seboj je pripeljal v avtu slike, ki so te dni razstavljene v Slov. Narod. Domu v La Salle. V sredo se je umetnik odpeljal v Milwaukee, kjer je imel opravke v tamošnjem umetnostnem muzeju, včeraj pa se je odpeljal v La Salle, kjer je bila danes otvorjena razstava njegovih del, ki bo trajala še jutri in v nedeljo. Z umetnikom potuje njegova žena.

Konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice je dne 30. avgusta na zborovanju v Power Pointu, O., sprejela protestno resolucijo proti Franku Keržetu iz New Yorka zaradi napada na pokojnega Jožeta Zavertnika, o katerem je pisal, da je izvajal nad SNPJ oz. "Prosveto" "vojaško komando". Lit. Resolucija Keržeta zaradi tega ostro obsoja. Priobčena je bila v "Proletarcu" dne 23. septembra.

V Milwaukeeju je pred nekaj dnevi skočila iz drvečega avtomobila 19-letna slovenska mladenka Ana Podlessek ter obležala težko poškodovana na cesti. Policiji je dekle povedalo, da sta njo in še neko drugo dekle zvalila v njun avto dva neznanca moška z obljubo, da ju bosta peljala domov. Ko pa je Podlessekova videla, da sta začela voziti v drugo smer in ko se za protestno kričanje obeh deklet neznanca nista zmenila, je skočila iz avta. Policija zdaj išče oba neznanca, ki očitno nista imela dobrih namenov z dekletoma.

V West Allisu, Wis., se je poročila z nekim Ircom nečakinja pokojnega župnika Pakiža Mary Janežič. Istotam sta se poročila Joseph Adrian in Mary Schneider.

Sheboygan. — Pretekli teden je slovenski prevoznik Stanley Savinšek, star 20 let, na potu iz Sheboygana v Chicago živ zgorrel, ko je tovorni avto, s katerim je z nekim drugim delavcem peljal pohištvo v Chicago, zadel ob neko drugo vozilo, pri čemer se je vžgal gasolin v Savinškovem truku. Preden se je voznikom posrečilo odpreti vrata, da bi se rešila, je bil truk že ves v plamenih. Oba voznika sta zgorela s trukom in tovorom vred.

V Sheboyganu je umrla Mary Pavše, stara 72 let, ki zapuščala sina in dve hčeri. — Poročila sta se Charlie Starič in Jennie Prislund.

V Buenos Airesu v Argentini v Južni Ameriki je vlak ubil 34-letnega Franca Ujčiča iz Velikega Brda pri Jelšanah na Primorskem. V Argentini zapuščala brata, v stari domovini pa ženo in otroke.

V Chicagu je v sredo zjutraj nanaglo umrl rojak John Pelko, star 55 let in doma iz Črnomilja v Bel' Krajini. Bil je star naseljenec in član društva št. 1 SNPJ od l. 1904. Bil je pet let bržposel in je šele pred kratkim zopet začel delati, a ga je že smrt odtrgala od njegove družine.

V Evelethu v Minnesoti je bil ubit v avtni nezgodi 20-letni Frank Prebič, ki zapuščala očeta, tri brate in sedem sester.

V Gilbertu, Minn., je umrla Frances Zalar, stara 28 let in rojena v Ameriki. Zapuščala moža, starše (zakonca Mahnič), dva brata in tri sestre.

IZREDNA PORODNA OPERACIJA

NEWARK, N. J. — Zdravniki so morali včeraj v nožem pomagati Mrs. Marie Guarino iz Newarka, ki je dala življenje detetu ženskega spola, ki se je bilo razvilo docela izven njene maternice. Trije zdravniki v tukajšnji Columbovi bolnišnici so izvršili na Mrs. Guarino težko cezarejsko operacijo, s katero se jim je posrečilo rešiti otroka in mater, kar je v takih slučajih, ki so zelo redki (zgodbina jih beleži samo 236), izrednost. Te vrste operacije so zelo težavne in nevarne in umre na posledicah 80 odstotkov otrok in 25 odstotkov mater. Mrs. Guarino je stara 28 let. Otrok je tehtal ob rojstvu 5 funtov in 14 unč. Mati in novorojenka sta zdravi.

Browderjev shod

V nedeljo dne 11. oktobra se bo vršil v glavni dvorani mestnega avditorija, katera ima 14 tisoč sedežev, masni shod, na katerem bo govoril komunistični predsedniški kandidat E. Browder. Shod se bo začel ob dveh popoldne in ne bo nobene vstopnine. Browder bo pojasnil stališče ameriške komunistične stranke z ozirom na bližajočo se splošne volitve s posebnim ozirom na Roosevelta. Landon in Lemkeja. Govorila bosta tudi kandidata za governorja in podgovernorja Andrew Onda in akronski črnc Ben Atkins. Browder bo tudi govoril po radiju dne 2. in 9. oktobra med 10:45 in 11. uro zvečer. Tudi se bo 9. okt. zvečer vršila v mestu avtna parada, v kateri bo 300 avtov.

Listnica uredništva

K Barbičevemu dopisu v "Proletarcu": Obvestilo o seji društva št. 53 SNPJ je bilo pripravljeno za tisk, a se je nekam zamešalo in izostalo iz lista popolnoma nenamena in ne obratno, kakor skuša prepričati čitatelje "Proletarca" Barbič v svoji malenkostni zlobi. Kaj takega se lahko pripeti pri vsakem listu. Barbič bi to lahko vedel, če bi ga ne zasleplevalo osebno sovraštvo, ki tako očitno strmi iz njegovega dopisa, da ni vredno nanj odgovarjati!

Predavanje o Balkanu

Edward F. Haskell, pisatelj in sin znanega ameriškega misijonarja na Balkanu, bo v nedeljo dne 27. septembra v Goodrich Housu, 1420 E. 31st St. (med St. Clair in Superior ave.) predaval o splošni situaciji na Balkanu in o razmerah v kaznilnicah v Bolgariji, Grški, Jugoslaviji in Rumuniji. Mr. Haskell je bil član mednarodne delegacije, ki je preiskovala razmere v kaznilnicah v balkanskih državah ter pozneje poročala Ligi narodov, kaj je videla. Vsi, ki se zanimajo za evropsko situacijo in razmere v balkanskih deželah, so vabljeni, da to predavanje posetijo. Vstopnina je prosta. Dvorano se bo odprlo ob dveh popoldne.

Shod župana Hoana

Vsi, kateri se zanimajo za politično izobrazbo in delavsko politiko, ste vabljeni, da se udeležite javnega shoda v soboto, 26. septembra ob 8. uri zvečer, ki se bo vršil v City Klubu, 708 Vincent Ave., na katerem bo glavni govornik milwaški župan Hoan. Vstopnina je samo 25 centov.

Seznam razredov slovenske šole S. N. Doma

Vsem staršem učencev slovenske šole S. N. Doma se naznanja, da se vrši sobotni pouk v naši šoli v sledečem redu:

Dopoldne
Od 9. do 10:20 3. razred
Od 10:30 do 12 1. razred
Popoldne
Od 1. do 2:30 2. razred
Od 2:30 do 4 4. razred
Apelira se na starše, da vpišejo svoje otroke v šolo sedaj ob pričetku leta, ko se prične s poukom in ne pozneje, ker je potem otrokom težko slediti poteku učenja.

Obenem želimo poudariti, da je posebno važno za vse naše organizacije, ki imajo mladinske oddelke, da pripravijo otrokom in staršem obisk slovenske mladinske šole, ker bo znanje slovenskega jezika olajšalo delo voditeljev marškaterega mlad. programa.

Poleg poduka v čitanju in pisavi, dobijo otroci tudi poduk o naših podpornih in kulturnih organizacijah, ki so tvorile in še tvorijo vse naše javno življenje.

Torej v interesu našega S. N. Doma in vseh organizacij, ki se zbirajo pod njegovim okriljem, je, da pohaja v slovensko šolo S. N. Doma čim več naših deklet in fantičev.

Vpisovanje se bo vršilo še vso prihodnjo soboto od 9. do 12. ure dopoldne in od 1. do 4. ure dopoldne. Novi učenci naj pridejo v spremstvu staršev. Šolnina je prosta. — M. Ivanušek za Prosvetni Klub SND.

Kultura

GODBA "BLEĐ"

Prosi se Antona Pucelna, ml., 639 East 102 St., da pride gotovo na godbeno sejo godbe "Bled" v Slovenskem Delavskem Domu točno ob 9. uri zjutraj v nedeljo. —Predsednik.

"JADRAN"

Pevsko društvo "Jadran" bo imelo jutri (sobota) ob osmih zvečer sejo v Slov. Del. Domu. Vsi člani in članice so prošeni, da se seje gotovo udeležijo.

Odvetniška zbornica in sodniki

Clevelandska odvetniška zbornica je te dni izdala svoje poročilo, v katerem pretresa kandidate v razne sodne urade. Zbornica priporoča v izvolitev sodnika Franka Lauscheta, pa tudi njegovega tekmeča sodnika Pearsona, od katerega je pred tremi leti zahtevala, da resignira, ker je bil prizadet pri falirani Standard Trust banki, katere je posodila na njegovo ime nad sto tisoč dolarjev. Tukajšnji dnevnik "Press" odvetniško zbornico zaradi tega ostro kritizira in izjavlja, da je s tem dokazala, da se nanjo in na njeno priporočila ne more več zanesiti, ker danes priporoča, kar je pred tremi leti z vse velemocno pobijala. V eter se je res čudovito obrnil.

V bolnišnico

Joseph Snel, Jr., 1212 East 167 St., je bil s Svetkovo ambulanco odpeljan v St. Alexis bolnišnico, kjer je bil operiran na slepiču.

Pennsylvanski sodnik se dal zapreti

Zdaj priporoča vsem svojim ameriškim kolegom, da bi ga posnemali!

PITTSBURGH. — Pred kratkim se je dal prostovoljno zapreti sodnik Michael Angelo Musmanno, da bi spoznal "kaznjenško plat" kriminalnega problema, in ko so ga včeraj obiskali v ječi reporterji, jim je dejal, da priporoča vsem ameriškim sodnikom in kriminalcem, da bi ga posnemali, če se hočejo naučiti, kako je treba pravilno postopati s kriminalci, ki pridejo pred sodni stol. Protovoljno zaprti sodnik je izjavil, da se je v teh dneh z opazovanjem in iz pogovorov z kaznjenci mnogo naučil in da zdaj bolj ve, kako bi bilo treba postopati z obtoženci. "Sklenil sem," je dejal, "da ne bom nikdar več obsodil človeka zaradi resnega zločina, dokler ne bom skoz in skoz preiskal njegovega ozadja, to je vseh razmer in okoliščin. In kadar bom poslej sodil, bom sodil obtoženca namesto prestopka in osebe, ne zločina." Kar pomeni, da se bo pri tem držal načela, da je v vsakem slučaju treba pazno pretehtati in vpoštevati človeški plat vprašanja, razmere, okoliščine in dedna nagnjenja.

Sodnik Musmanno je pred dvema letoma del časa delal v nekem premovalniku, da se je seznanil z življenjem rudarjev, ki ga je potem opisal v romanu "Black Fury" (Črna furija). Zapreti se je dal, češ, da je to del potrebnega treniranja za njegovo novo mesto. Zdaj je nastopil službo predsedujočega sodnika kriminalnega sodišča okraja Allegheny (Pittsburgh).

Policista povzela mladenko

Včeraj zjutraj je bila povzeta na Euclid Ave., kjer je čakala na ulično karo, 21-letna Dorthea Cupp ter težko poškodovana na nogi in glavi. Avtomobilist, ki jo je podrl (v varnostni zoni), je nato bežal, toda je nekdo drugi zapisal njegovo licenčno številko, nakar se je dogladalo, da je bil avto last mestnega detektiva Daniela J. McCormicka. Slednjega so nato zaslišali na policiji, a je tajil, da je sploh vozil po Euclid Ave. Detektivski poročnik Herbert Murray, ki ga je privedel k zaslišanju, je dejal, da je bil McCormick pijan. Sinoči pa se je zvedelo, da je McCormickov avto vozil patrolman Roland Sizler, dočim je McCormick v avtu spal. Oba policista trdita, da ne vesta nič o nesreči. Policijski načelnik Matowitz je oba začasno razrešil njune policijske službe. Slučaj je dobil danes v roke možni okrajni prosekutor Sidney B. Fink. Na njegovo priporočilo je bil slučaj izročen okrajni veleporoti. Ponesrečenka se nahaja v Charity bolnišnici.

Marija Lušin umrla

V četrtek zjutraj je nanaglo umrla Marija Lušin, rojena Perko, stara 39 let. Tukaj zapuščala žalujočega soproga, hčeri Rose in Marijo, sina Mika in brata Franka, kateri se nahaja v bolnišnici za pohabljenе vojake v Merilandu. Rojena je bila v Pennsylvaniji, kjer zapuščala očeta in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob sedmih iz pogrebnega zavoda Jos. Zeleta in Sinov na 6502 St. Clair Ave. v cerkev na E. 41 St. in Superior Ave. ob 7:15 in nato na pokopališče Calvary.

Španski fašisti strahovito tepeni

Vladne čete so jim zadale strahovit udarec, katerega niso pričakovali. Fašistične čete so bile na celi fronti vržene nazaj. Vlada si je pomagala z vodovjem reke Alberche. Fašistične čete demoralizirane.

Madrid je triumfanten. Vlada in ljudstvo sta prepričana, da je prišel začetek končnega fašističnega poraza.

MADRID. — Poveljstvo španskih ljudskih sil je pripravilo v sredo in včeraj fašističnim silam, ki so prodirale proti Toledu in Madridu, nemilo presenečenje, ko je izvršilo protinapad s treh strani ter obenem dalo odpreti zatvorske reke Alberche, nakar je poplavila fašistična taborišča in postojanke ob cesti med Talavero de La Reina in Maquedo deset čevljev visoka masa vodovja ter povzročila med rebeli smrt in razdejavanje. Sproščeno vodovje je odneslo v smrt stotine upornikov in živali ter uničilo upornikom velike zaloge municije in drugih vojnih potrebščin. Omenjene zatvorske se nahajajo severno od San Martina de Valdeiglesia, kjer je reka zajezena. Silna poplava, ki jo je povzročilo 10 milijonov kubičnih jardov sproščene vode, ni nosila rebelom samo smrt, temveč je tudi vrgla njihove polke v strahovito zmedo in strah.

Takoj nato so vladni poveljniki odredili splošen napad na fašiste s treh strani. Prvi sunek je bil izvršen na strateški cesti med Torrejosom in Maquedo. Vladne čete so pri tem izrgale fašistom Torrejos, ki se nahaja šest milj jugovzhodno od Maquede, kjer se križa več vojaško zelo važnih cest. S tem je bila fašistična armada, ki je skušala rešiti oblegane upornike v toledskem Alcazaru, definitivno ustavljena.

Drugi vladni napad je prišel od Quismonda in vladne čete od te strani resno ogrožajo fašistične pozicije v Maquedi. Pri Oropesu pa je general Julio Mangada odredil napad na fašistične zadnje straže in kakor javljajo zadnja poročila, njegove čete stalno napredujejo sovražniku za hrbet.

Namen vladnih poveljnikov je polagoma obkoliti fašistično južno armado in obenem stisniti v klešče in streti fašistične armade, ki so se vrgle proti Madridu in Toledu od severa.

Vesti o zmagovitih protinapadu vladnih čet in fašističnih porazih in umiku so čudovito učinkovale na Madrid, tako na vladne kroge kot na prebivalstvo. Dočim je bil Madrid še v sredo v velikih skrbih vsled na videz nevzdržnega naval fašističnih sil proti glavnemu mestu republike, pa zdaj prekipel veselja in zaupanja v svoje vojaško vodstvo. Ves Madrid je zdaj trdno prepričan, da je bila fašistična invazija dokončno ustavljena in da je prišel začetek poraza fašističnih sil. Po treh oblačnih dnevih skrbi in skoro obupovanja se Madrid zopet kuplje v solncu upanja, da bo fašističnim upornikom navsezadnje vendar le odklenalo.

Fašistične čete na madridski in toledski fronti, ki so mislili, da v sredo večerjati v Toledu in Madridu, so hudo demoralizirane.

Uporniška komanda zaenkrat menda več ne misli na ofenzivo, temveč se trudi, da ohrani pridobljene pozicije, pri čemer pa ni baš uspešna.

V Madrid med tem dalje prihajajo nadaljni vlaki s svežimi četami iz Katalonije, ki takoj odhajajo na bojišče, da pomagajo zlomiti fašistični odpor.

Včeraj se je v Madridu nadaljevalo s hišnimi preiskavami pri fašističnih simpatičarjih, katerih je bilo več aretiranih. V hiši nekega fašističnega simpatičarja je policija našla torbico, v kateri je bilo en milijon peset v gotovini, v neki drugi hiši pa seznam armadnih častnikov, ki se bore na fašistični strani.

QUISMONDO. — Vladne čete so zadale fašističnim četam na (Dalje na 2. str.)

COUGHLIN I M E N U J E ROOSEVELTA "PROTI-BOGA"

CINCINNATI, O. — Radijski župnik Coughlin je sinoči imenoval predsednika Roosevelta "proti-Boga" ter izjavil, da bo pripravil priporočati "rabo krogele namesto glasovnic", ako pride v Združenih državah do "dikature ene stranke". Coughlin je rekel: "Božja filozofija je bila za povečanje in pomnožitev, Roosevelt pa zmanjšuje in uničuje. Zato ga imenujem proti-Boga in radikalca." Med poslušalci, ki jih je bilo okrog 14 tisoč, je pri tem zavladala mrtvaška tišina. Nihče mu ni ploskal! Coughlin je tudi zahteval od predsednika, naj komunistom pove, da "ne mara njihovih umazanih glasov."

Za Lauscheta

Če kdo želi dobiti pokrivala za pnevmatiko (tire covers) z Lauschetovim napisom ali letake z njegovo sliko za v okna ali drug kampanjski material, si to lahko preskrbi na kateremkoli izmed naznačenih naslovov: Ed. Pucel, 4620 St. Clair ave., Zak's Confectionery, Groveswood and E. 167th St. ali John E. Lokar, 1097 E. 169 St. (telefon: KENmore 1119M).

Clevelandčan najden umorjen

V Coffee Creeku blizu Mesopotamije, O., okrog 45 milj od Clevelanda, so včeraj našli truplo 26-letnega Charlesa Steffesa z E. 53rd St., ki je bil očitno umorjen. Morilec so ovili njegovo truplo z žico in privezali k njemu skalo iz betona ter ga vrgli v potok.

Doma iz bolnišnice

Joe Marn se je vrnil iz bolnišnice in se sedaj nahaja na bratovem domu na 18216 Rosecliff Ave.

Seja Workers Alliance

Nocoj ob 7:30 uri bo v Slovenskem Domu na Holmes Ave., seja Workers Alliance, 32. ward. Poročilo o konvenciji bo podano s slovensčini.

ETIPIPIJA ZMA-GALA PRED LIGO NARODOV

Vilic Mussolinijevim protestom je liga sklenila, da ima Etiopija še pravico do sedeža v ligi.

GENEVA. — Haile Selassie, ki je izgubil vojno z Mussolinijem na bojišču, je svojega napada porazil pred Ligo narodov, ki je slednja sklenila, da Etiopijska delegacija še pravo do sedeža v liginem svetu.

Proti pa štiri (Ekvador, Argentina, Avstrija in Albanija), ki jih je vzdržalo glasovanje šest, med njimi tudi Etiopija, ta odločitev je bila pro-Mussolinijevi grožnja, da ga ne bo več blizu k Lit. Prosveto, ako se etiopijske deklacije ne izključijo od njenih članov.

Liga je s tem uradno sprejela odločitev poverilnega odseka, ki je priporočila, da se etiopijski delegaciji prizna nadaljnji pradenka Ana Podlessek ter obležala težko poškodovana na cesti. Policiji je dekle povedalo, da sta njo in še neko drugo dekle zvalila v njun avto dva neznanca moška z obljubo, da ju bosta peljala domov. Ko pa je Podlessekova videla, da sta začela voziti v drugo smer in ko se za protestno kričanje obeh deklet neznanca nista zmenila, je skočila iz avta. Policija zdaj išče oba neznanca, ki očitno nista imela dobrih namenov z dekletoma.

V West Allisu, Wis., se je poročila z nekim Ircom nečakinja pokojnega župnika Pakiža Mary Janežič. Istotam sta se poročila Joseph Adrian in Mary Schneider.

Sheboygan. — Pretekli teden je slovenski prevoznik Stanley Savinšek, star 20 let, na potu iz Sheboygana v Chicago živ zgorrel, ko je tovorni avto, s katerim je z nekim drugim delavcem peljal pohištvo v Chicago, zadel ob neko drugo vozilo, pri čemer se je vžgal gasolin v Savinškovem truku. Preden se je voznikom posrečilo odpreti vrata, da bi se rešila, je bil truk že ves v plamenih. Oba voznika sta zgorela s trukom in tovorom vred.

V Sheboyganu je umrla Mary Pavše, stara 72 let, ki zapuščala sina in dve hčeri. — Poročila sta se Charlie Starič in Jennie Prislund.

V Buenos Airesu v Argentini v Južni Ameriki je vlak ubil 34-letnega Franca Ujčiča iz Velikega Brda pri Jelšanah na Primorskem. V Argentini zapuščala brata, v stari domovini pa ženo in otroke.

V Chicagu je v sredo zjutraj nanaglo umrl rojak John Pelko, star 55 let in doma iz Črnomilja v Bel' Krajini. Bil je star naseljenec in član društva št. 1 SNPJ od l. 1904. Bil je pet let bržposel in je šele pred kratkim zopet začel delati, a ga je že smrt odtrgala od njegove družine.

V Evelethu v Minnesoti je bil ubit v avtni nezgodi 20-letni Frank Prebič, ki zapuščala očeta, tri brate in sedem sester.

V Gilbertu, Minn., je umrla Frances Zalar, stara 28 let in rojena v Ameriki. Zapuščala moža, starše (zakonca Mahnič), dva brata in tri sestre.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & PUBL. CO.
VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$2.00
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$3.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KRATKI KOMENTARJI

Konvencija Ameriške legije, organizacije veteranov svetovne vojne, je za nami. Prinesla ni nič novega, kakor so pričakovali nekateri ljudje. Govorice, da v tej organizaciji veje drugačen veter, da jo je začel prevevati liberalnejši duh, so se izkazale za netočne. Razne važne zadeve, kakor na primer vprašanje, ali je pravično, da se od učiteljstva zahteva prisegov lojalnosti, so "izdihnile" že v konvencijah odsekih. In konvencija je prišla na dan z zahtevo, da se uvede obvezno jemanje prstnih odtisov vseh prebivalcev Združenih držav. Poleg tega zahteva, da se skrči priseljeniško kvoto iz posameznih držav za 90 odstotkov, dajši je ta kvota v nekaterih slučajih že zdaj tako nizka, da se komaj še splača govoriti o nji. Nadaljna zahteva, ki je značilna za duh, ki preveva danes to organizacijo, je bila izražena v protestu proti uposledjevanju nedržavljanov pri zveznih in državnih delih. In potem zahteva, da mora postati znanje angleščine v besedi in pisavi predpogoj za pridobitev državljanstva. Ugoditev slednji zahtevi bi pomenila, da bi ne mogli dobiti ameriškega državljanstva stotisoči priseljencev, ki so pustili v Ameriki svoja najboljša leta in energijo. Te in druge zahteve, ki jih je ta konvencija postavila, so dovolj jasne dokaz, da Ameriška legija ni stopila na novo pot, temveč ostala na stari.

Nekaterim naivnim ljudem res ni mogoče dopovedati, da razni diktatorji še nikdar niso pokazali svoje prave barve, dokler niso imeli vse moči v rokah, temveč so vedno prihajali pred ljudstvo z omamljajočimi obljubami, na katere so seveda pozabili, čim so prišli v sedlo. Tudi Hitler ni obljubljal diktature s koncentracijskimi taborišči in krogli, temveč "nebesa socialne in ekonomske pravičnosti," od katerih pa je Nemčija pod njim bolj oddaljena kot kdaj poprej. Mislite, da bi bil danes diktator Nemčije, če bi bil Nemcem povedal, kaj vse jim je bil namenil? Še malo ne. Ej, in če bi taki naivneži vedeli, kaj vse se skriva pod črepinjo "socialnega pravičnika" iz Detroita—ali bi zijali!

Poročila, ki so prihajala iz Španije prve dni tekočega tedna, niso bila razveseljiva za prijatelje španskega ljudstva. Govorila so o hudi ofenzivi fašistov, ki da je že ogrožala Toledo in celo Madrid. Zadnja poročila so pa bolj razveseljiva in javljajo, da so vladne armade ustavile fašiste ter jih mestoma tudi vrgle nazaj. Upamo, da bo prišlo še več in več podobnih poročil.

Vsem tistim, ki se spotikajo ob nas, ker simpatiziramo s špansko ljudsko vladno, katero je izvolila večina španskega ljudstva na ustaven način potom splošnih, tajnih in svobodnih volitev, lahko povemo, da bi bili vsak čas pripravljeni braniti tudi ustavno vladno republiko Združenih držav, če bi bila napadena, kakor je bila napadena španska ustavna vlada—in to ne samo s peresom, temveč tudi z življenjem! Ali ste vi drugačnih misli?

Daljši ko živimo v tej naši veliki vasi in poslušamo razno kričanje, rohnenje in klepetanje o raznih "izmih" in "kultur", bolj pogostoma se spominjamo besed pisatelja Theodora Lessinga, ki je zapisal: "Vsi osli mislijo, kadar rigajo, da govorijo iz njih Bog!"

UREDNIKOVA POŠTA:

Slovenska šola S.N.D.

Starši, še je čas, da vpišete svoje otroke, sinove in hčerke v slovensko ali umetniško šolo S. N. Doma na St. Clair Ave. Z rednim poukom v slovenski šoli se bo pričelo jutri zjutraj in sicer po sledečem redu: Tretji razred ob 9. uri zjutraj; prvi razred (začetniki) ob 10:30; drugi razred ob 1. uri popoldne in četrti razred ob 2:30 popoldne. Vse razrede vodi dobro poznan, že večletna učiteljica, ga. M. Ivanusch. Šola se vrši v dvorani št. 2. novo poslopje, vhod na 6417 St. Clair Ave.

Otroke se sprejema v Slovensko šolo v starosti od 8 do 16 let. Pristojbine za šolnino ni nobene. Sprejema se le prostovoljne prispevke. Za Umetniško šolo, ki se prične v soboto zjutraj, 3. oktobra, je določena nizka pristojbina za kritje stroškov, katero pa vsakdo zmore.

Kateriga veselijo, in želeli je, da bi veselilo pohajati slovensko šolo vsaj 200 učencev, naj pride jutri v razred ob določenem času.

Tajnik

SND v Maple Hgts., Ohio

Maple Heights, O.

Slovenski Narodni Dom v Maple Heights, O., priredi Vinsko trgatve in balinarsko tekmo med našimi balincarji in jutroci v nedeljo 27. septembra ob 2. uri popoldne na prostorih Slovenskega Narodnega Doma.

S tem bomo zaključili balinarsko sezono, toraj pridite vsi od blizu in daleč, da se enkrat razveselimo v prosti naravi. Ne bo vam žal ako pridite, zato ker ta dan bomo imeli vsega dovolj za lačne in žejne. To pa vemo, da mi lahko premagamo Jutrovcane, samo ne moremo zato ker mi smo gostoljubni napram našim tekmečem.

Ker me mnogo delničarjev vprašuje kaj je s poslopjem S. N. Doma katero smo mislili kupiti, naznanjam, da je vsem znano, da smo imeli delniško sejo 12. julija, ter je bilo sklenjeno, da se kupi tisto poslopje, ki je bilo naprodaj za \$6,500 in takoj smo šli na delo, da smo dobili denar na Cleveland Trust banki in sicer \$4,000. Seveda to vzame nekako tri tedne, da vse natančno preiščemo, poslopje in organizacijo SND. Tako nam je Cleveland Trust obljubila \$4,000, ko smo hoteli to dati za arto, se je lastnik premislil, ker je imel kupca za več in sedaj nam je znano, da je poslopje prodano za \$7,700. To ni krivda direktorjev ampak delničarjev ker ne dajo zaupanje direktorjem ali polne moči. Moje mnenje je, da po tem sistemu ne bomo nikoli uspeli.

Fred M. Filipis

Barbič naj le ima besedo!

Cleveland, O.

Dolžnost me veže kot socialista, da odgovorim, na dopis, in če potreba tudi komentar v Enakopravnosti, z dne, 9. sept. In sicer, da kadar bo Mary Modrijan, še kuhala dopis, za Enakopravnost. Naj kar, nikar meša nekaj za "Irish stew" pač pa naj servira pristni starokrajski golaš. Prašam Te, kaj ima socializem opraviti z vero? Zakaj ne vzameš A. B. C. socialistične brošure v roke in jo prečitaš petkrat, ali desetkrat, da se boš naučila tole:

Vere (religije) se pečajo s posmrtnostjo človeka. Socializem se bavi z resničnim življenjem, da to in to ubija socialistično človeka. Vere so plod človeške

ga špekuliranja o neznanih in imajo svoje korenine v davnih dobah največje človeške nevednosti. (Da in ta nevednost je bila priobčena v E. 9. sept.)

Socialisti so povečini zavrgli vero kot nepotrebno in kvarno navlako v možganih. (Vidiš kakšna nevarna navlaka je potem v dopisih, ako niso možgani čisti). Je pa neko število socialistov, ki so sklenili kompromis z vero in pravijo, da jih vera nič neovira v boju za socialistični cilj. (Toraj imamo kompromis iz vero, ako ga pa ni iz Jagrom, Slajetom, Coughlinom in drugimi napadalci socializma. Je pa zato, da pobijamo nevednost, katero hočejo trošiti med ljudstvom, da si sami ne verujejo v isto kar druge učijo.) Ameriška socialistična stranka je strogo nepristranska glede vere in daje svojim članom popolno svobodo, naj vsakdo sam zase reši versko vprašanje po načelu: vera je privatna zadeva posameznika. Med ameriški socialisti je več protestantskih in drugih pridigarjev, ki so vneti bojovníki za socializem, obenem pa vodijo svoje verske občine (Jager pravi tem "fare", in duhovnikom "farji") Fin izraz katoliškega duhovnika.)

Toraj Mary, poseduj toliko modrosti, da kadar član socialistične stranke vodi boj proti fanatičnemu duhovništvu. Ga ne vodi kot socialist, pač pa kot svobodomislelec, in brezverec. Da pa se nekatere naziva tudi klerikalce, je pa radi tega ker se poslužujejo tudi politike po vzoru starokrajških klerikalcev. To pa ni bila nikakršna vera. To je bila Avstrijska politična stranka. In kadar so se v Avstriji, ki je vključevalo tudi Slovenijo, socialisti bili iz klerikalci je bil to boj iz klerikalno politično stranko, ne pa z vero zoper vero.

Da je katoliška cerkev sovražna socializmu, to vemo. In zakaj? Zato ker socializem je za odpravo profita, in tako bi odpravil kapitalizem. Katoliška duhovščina pa hoče ohraniti, kapitalizem, in profit, da ga je tudi ona deležna. In tako nastanejo konflikti. In, da nastajajo, je tega kriva katoliška duhovščina, ne pa vera, in ne cerkev. Ker jaz poznam zidarje, in tesarje, socialiste, ki so zidali cerkve, še celo svetega Vida, in pokrivali streho pri sveti Mary, pa se niso prav nič prerekali, z istimi svetniki.

Ni tisto dovolj ako rojak za kolne, je klobaso v petek, porobantčaji proti Jagru, in drugimi maziljenici, da bi bil socialist. Socialist ima težje naloge. In zato pa ni mnogo socialistov, ker je treba trdo delati, in marsikatero grenko snesti. Zato pa ni bilo dovolj podpisov za socialistično stranko v Ohio. Ampak če ravno jih ni bilo, mi ki se zavedamo, da smo storili svojo dolžnost, bomo mirno spali, pa naj pride kar hoče, in če tudi fašizem, ker borili smo se proti njemu, naši sodrugi so pa tudi skušali preprečiti kar se je dalo, v Avstriji, in sedaj v Španiji.

Zato smo lahko ponosni ker delamo za človečanstvo na tej zemlji. In človeški aeroplani so tudi že prodrli nad oblaki, pa niso našli drugega kot spremembo zraka. Ako pa je kje kakšno vidljive bitje, ki je ustvarilo človeški rod, in ako zdaj gleda na one ki hinavsko povzdigujejo oči proti njemu, in ako bo kdaj kaznoval, bo ta kazen zadela tistih prvih, ker oni so krivi hujškanj, vojne, in drugih moritev! Delavnemu socializmu, kot pot tistemu delavcu, se ni treba bati ničesar. Tudi posmrtnega življenja ne. Zanj bo use ugodno. Ne pozabite kedarkoli govoriti, da to in to ubija socialistično človeka, da kar stranko ubija,

Uredništvo "Enakopravnosti" s veseljem priobča dopise naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni. Rokopisov se ne vrača.

to vas pobija, ker oni za katere se potegujete niso, in ne bodo za vašo korist, na tej zemlji prav nič storili. ač pa pobili kar bi bilo vam v prid.

"Prosveta" ni socialistični list, vzemite si to naznanje, ako še ne veste. Menda tudi ni nihče ukazal uredniku Enakopravnosti, priobčevati Prosvetinih uredniških člankov, ker zato so njegova postavili v uredništvo, da jih sam piše. In tistega se naj drži. Ni potreba, da se kaže kakšen malenkosten spor med Ivan Molekom, in Anton Gardenom, čitateljem Enakopravnosti, in to radi prijateljstva. Prijateljstvo sem tli tja. Prašanje je kdo ima prav, in kdo dela za spremembo socialnega reda. Ker tukaj konstatiram, in dokažem, da je sodrug Garden storil svojo dolžnost, tudi na kulturnem polju. Dočim je Ivan Jontez ni! Ker še ni pel, ali skušal biti pevec, pri kakšnem pevskem sboru, ali se vinjal pri dramatik. Garden je pevec pri "Savi" sedaj, in je bil, pri soc. "Zarji" v Clevelandu. Toraj je storil 7 odst. za kulturno in 75 procentov pa tudi za socializem.

Mary nam tudi pove, da morajo gospodje po spovednicah vohati, zoperno zapo. Hmmm, hmmm kakaj vruga pa ne prodajate onim ki hodijo v spovednico praviti grehe boljše brozgo, pa ne bo zapa zoperna. Ako bo lepo dišalo bo spovednik prašal? imaš stekleničko s sabo? daj še meni požirek. Oh . . . jaz vem, da je teško ustati ob petih ako se kaplančka obesi na kavelj, fant pa pleše do treh zjutraj. Vi poznate duhovnika, ki je plesal do treh zjutraj, in potem šel maševati, in ako bi jaz moral k spovedi. Me, ne bi on izpovedoval. Ne maram vohati zoperne zape!

Ne pozabi tudi "Mici", da so katoličani v konfliktu iz protestantov. In radi tega niso dobili tistih treh milijonov za svoje farne šole. In, da pravijo v Rimu, da so prepovedali Coughlinu politiko, in napadati predsednika Roosevelta, za lažnivcem. Gallagher škof, iz Detroita, pa pravi, da ne. Toraj kdo laže Rim, ali Detroit? Pomisli ako bi demagog Coughlin, imenoval Mussolinija lažnivca, kaj bi se z njim zgodilo v Italiji.

No mi socialisti ne bomo volili Roosevelta. Pa ako porazi Lemkeja in Landona, ne bo nobene škode za flafače, za socialiste pa ne profita. Ker kapitalisti bodo še vedno na krmilu. Pa si pomagajte delavci, ker niste pomagali, da bi dobili dovolj podpisov za Norman Thomasa.

Frank Barbič

Urednikova pripomba

Gornji dopis nam je bil poslan predzadnji teden, a ga nismo priobčili 1) ker smo bili mnenja, da se z Mrs. M. M. lahko pogovorimo brez Franka Barbiča; in 2) ker smo bili (in smo še) mnenja, da se Barbič s tem, da javno kaže svojo osebno mržnjo do sedanjega urednika "Enakopravnosti", čigar pomoč mu je bila v preteklosti večkrat dobrodošla, samo blamira. Zato smo dopis vrgli v koš — ne zaradi nas samih, kajti s takimi dopisi se nam pač ne more škodovati, temveč zaradi njega. Barbiču pa to ni všeč, zato si je nas privoščil v "Proletarcu", kakor bi bili mi vrgli v koš kdo ve kakšen biser v "zagovarjanju socializma." In da ne bi koga preveč mučila radovednost, kako je F. Barbič "brani socializem" pred Mary Modrijanovo, smo šli na lov za njegovim dopisom, ga srečno iztaknili ter ga priobčili, in sicer do pičice takšnega, kakršnega smo prejeli (sicer bi nam dopisnik utegnil še o-

SKRAT

Izpod škarij

Gospa Jezičnikova išče služkinjo in pravi: Potrebna mi je oseba, ki bi opravljala vsakovrstna dela, hodila na trg, ne odgovarjala na nobeno mojo opazko ter mi bila vsak trenutek na razpolago.

Nato se oglasi zloben jezik: "Gospa, vi ste v zmoti. Vam ni niti od daleč potrebna služkinja — temveč zakonski mož."

Nevesta je bila v velikem dvomu. Vprašala je ženina:

"Ali me boš imel rad tudi potem ko bom imela sive lase?"

"Nič se ne boj!" ji je odvrnil ženin. "Kaj si že pozabila, da sem te imel rad tudi tedaj, ko si še imela rumene in črne lase?"

"Kako pa, da se po petih letih selite iz tega stanovanja?"

"Veste, ugotovil sem, da nima kopalnice."

"Gospodična Julka, zdaj vas bom poljubil!"

"Gospod Peter, kaj še ne veste, da morata biti za poljubljanje dva?"

"Dobro, soglašam. Poljubil vas bom dvakrat."

"Kaj razumemo pod notranjo vrednostjo človeka?"

"Zlate plombe, gospod zdravnik!"

Španski fašisti strahovito tepeni

(Dalje iz 1. str.)

maquedski fronti, južnozapadno od Madrida, hud poraz ter jih poglnele ob cesti Madrid-Lerida štiri milje nazaj. Uporniki se umikajo v hudem neredu. Fašistični pritisk na Toledo je bil ob istem času ustavljen, ko so vladne čete po celodnevni vroči bitki vrgle rebele nazaj ter zavzele Torrijos, ki se nahaja 18 milj severozapadno od Toleda.

TOLEDO. — Uporniki v porušenem Alcazarju se še vedno krčevito branijo, pričakuje pomoč od Francovih armad, ki pa so bile včeraj ustavljene in vržene nazaj.

PONAREJENI MRTVAŠKI LISTI

V Carigradu so oblasti prijele 45 oseb, ki so zapletene v zavarovalno goljufijo z mrtvaškimi listi. Med aretiranimi je več zdravnikov, inženirjev in državnih uradnikov. Vsi so se bavili z izdajanjem dokumentov, potom katerih so hotele razne osebe izsiliti plačilo zavarovalnih premij pri neki večji zavarovalni družbi. V afero je zapleten celo armenski patriarhat, ki je izdal spravevala, ne da bi se bil vedno prepričal o dejanskem stanju. Skupna vsota zavarovalnih goljufij doseže pol milijona turških funtov.

ANEKDOTA

Dregas je bil v svojem življenju strog in stvaren kakor v svojem umetniškem naziranju in delu. Whistlerju, ki je živel razkošno kakor princ, je nekoč dejal: "Dragi moj, vi živite tako, kakor da ne bi imeli nobenega talenta."

čitati, da smo ga potvrdili). Komentirati da dopis pa bi bila po našem prepričanju absolutna porazna časa, ker preveč razodeva osebno mržnjo. Ploskajte mu, vi na 'oni strani plota!'

Prezident Beneš med čsl. Nemci

V krajih, kjer vladajo narodnostne mere take vrste in kjer je Češka Lipa zagreno nemško mesto, Nemški Brod pa take zavedno češko, so bile bolj kot kjerkoli god umestne njegove besede o usodni poznanosti obeh narodov. To so kraji, kjer bivajo oni Nemci, ki so v avstrijskih prizadeli toliko zla Slovanom in kjer je kila zibelka najbolj zagrizenim velenim fanatikom. Predsednik dr. Beneš pa jim tako trezno in modro orisal dolžnosti, zahtevata od njih sedanj in bodoški stan, da ni mogoče misliti, da bi bile gove besede padle na neplodna tla. Pogled slovanstva je s ponosom in s pravico lahko zatrdil pozdravljanje slovanstva nemškim desetstisočom, da so njihove ce kot narodne manjšine tako vzorno čene z zakoni in izvajajoče se prakso, so odnosa med narodi urejeni morda še v Švici. Resno in s prepričevalno nostjo je diskretno svaril pred posrnjem tujih, dasi zelo bližnjih vzorec rečno naglasil, da se bo država znala niti vseh napadov, naj pridejo od kod

Vse to so končno čisto notranje zadeve, ki se tičejo predvsem le Čehov. Nemci ter njihovega sožitja na "otoku demokracije, miroljubnosti in reda," toda predsednik Beneš je prinesel na češki sever tudi oznanilo, katerega pomen sega daleč mej Češkoslovaške. Bila je prava beseda pravem času: "Prepričan sem, da bomo čuvali mir." Kadar tako avtoritativna nost, kakor je državni poglavar CSR in enen najboljši poznavalec evropske ke, izreče znamenite besede o ohranjanju, se naseli mir v preplašena srca delavga ljudstva in ta blagodejni evangelij ostal brez učinka tudi na ostali svet.

Podali smo kratko toda točno sliko škofoslovaške. Kadar nanese pogovor na se čuje čisto prazna beseda: Čehi imajo č. Res, imajo jo, toda ne one, ki je slepo naključje, marveč srečo spoznanja da vedo kaj hočejo, srečo trdne volje, da rakaajo po odrejenji poti, srečo pametnega dela in složnega sodelovanja za dobrobiti minove. Tudi Masaryk in Beneš nista slabi produkt političnih kombinacij, marveč prava izvoljenca naroda, ki je tako močno da si postavlja na čelo ravno najboljši izmed sebe.

FAŠIZEM NA BALKANU

Glavni franc. socialistični dnevnik "Populaire" se dne 10. avgusta peča s fašizmom na Balkanu. Ugotavlja brezmejni fašizem sil, ki so protestirale proti šašanju Francije v Španske zadeve. Resnica ta, da je fašizem zamenil vstajno zakoniti španski vladi. Pa fašizem se aktivno vmešal ne samo v Španijo, temveč v druge države. Zadnji ukrepi v plod tujih fašistovskih sil. Isto silo pirajo Cankova, ki hoče uvesti fašistično diktaturo v Bolgariji.

"Populaire" z zadovoljstvom naplulaire" se dne 10. avgusta peča s fašizmom na Balkanu. Ugotavlja brezmejni fašizem sil, ki so protestirale proti šašanju Francije v Španske zadeve. Resnica ta, da je fašizem zamenil vstajno zakoniti španski vladi. Pa fašizem se aktivno vmešal ne samo v Španijo, temveč v druge države. Zadnji ukrepi v plod tujih fašistovskih sil. Isto silo pirajo Cankova, ki hoče uvesti fašistično diktaturo v Bolgariji.

POROČNA POTOVANJA SO NE MODERNA

Neki londonski list je na podlagi ugotovil, da so postala poročna potovanja nemoderna. Pred vojno je bil običaj, da novoporočenci preživeli medeno tedno na potovanju. Takrat je potovalo 60% vseh voporočenih parov. Danes se je to število skrčilo na bori 10%. Vloge pri tem ne samo denar, ki ga je danes manj kakor je bilo pred vojno, ampak tudi dejstvo, vidijo ljudje v poroki manj romantičen kor realen korak.

KONSERVIRANA KRI

Profesorja Pieroni z vseučilišča v Pomi in Forti z vseučilišča v Modeni sta iztala postopek, po katerem je mogoče niti človeško kri nekaj časa nesprememi in tekočo. Klinike in bolnišnice, kjer lahko vedno razpolagale z neko rezervo kri za transfuzije. Konservirana kri ohrani polnoma svoje biološke lastnosti. Tako je bilo mogoče v Napoliju izvršiti transfuzijo s 350 kubičnimi centimetri krvi, ki so jo slali iz Milana. Važne pa bodo krvne vose posebno za zdravnike, ki delujejo od medicinskih središč.

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Naenkrat pa se je spremenila razigranost v molččnost. Ko pa je prodala vse rože, je odhitela na ulico in hodila ob obali kanalov ter premišljevala.

Ali naj bi zares smela triumfirati nad svojo tekmovalko? Mar se je smela veseliti, ali bi zares mogla biti zadovoljna, če bi se Orlovu posrečilo podli nart? Njegove besede, ki jih slučajno ujela, so pričale, da gre za zahrbtno, podlo in moža nevedno dejanje! Ali bi Lidijski kaj koristilo, če bi Rusi s silo odvedli njeno tekmovalko grofico Klariso Pineberg v Petrograd in jo tam uničili!

To lepo in mlado bitje, ki ga Gianettino ljubi iz vsega srca, naj bi v strašni ruski temnici propadlo?

Ali je Lidijska imela vzrok, da bi jo sovražila?

Njej je pripadalo Gianettinovo srce, če pa Gianettino ne bi bil ležal ob njenih nogah, če je ne bi bil oboževal, se Klarisi prav gotovo ne bi bilo posrečilo pridobiti si ga!

Čut pravičnosti je privedel Lidijsko zopet nazaj na pravo pot. Pamet ji je velevala, da ne sme molčati in da je njena sveta človeška dolžnost, opomniti grofico in jo opozoriti na nevarnost, ki ji je pretela. Lidijska ni smela dovoliti, da bi odvedli to mlado in lepo ženo v klavnico kakor žival, samo s to razliko, da so klavnico ozaljšali s cvetjem.

Lidijska je vedela, da je Gianettino zanj za vedno izgubljen, mar pa je bil to vzrok, da bi bila skrivna ostudnega zločina?

Mar naj postane žena, ki jo je ljubljenež mož prezrl, na vse zadnje tudi morilka?

Ne in tisočkrat ne!

Lidijska je vleklo nekaj z nepremagljivo silo v palačo Trientino, — hotela je obiskati Klariso, govoriti je hotela z njo, čeprav je grofica že morda legla k počitku. Hotela ji je povedati vse, kar je slišala v kavarni.

Morda še ne bo prepoznalo. Morda grofica Klarisa Pineberg še ni odšla na krov ruske vojne ladje, morda bo Lidijska še lahko prepričala, da grofica ne bo šla v nastavljen past.

Lidijska je naenkrat obstala pred glavnim vhodom v palačo in kmalu se ji je posrečilo priti v gornje dvorane.

V čakalnici v prvem nadstropju je Lidijska srečala sobarico in od nje je zvedela, da je grofica odšla o polnoči iz palače.

— Kam je šla? — vpraša Lidijska.

— Ne vem! — odvrne sobarica in se pretkano in peklensko nasmehne.

Sobarica je najbrž tudi vedela, kam je odšla njena gospodarka, ker se je tako pretkano nasmehnila.

Ta smehljaj je Lidijski povedal dovolj. Sedaj je vedela, kje bo Klariso našla. — da, našla jo bo v Gianettinovem naročju! — Oh, Bog, še enkrat se je oglašila v njenem srcu pekoča bolečina — ljubosumnost, še enkrat je Lidijska omahovala, ker pa je imela hrabro in dobro srce, je zopet premagala vsa ta čustva, ki so jo jela mučiti.

Torej hitro h Gianettinu!

To je bila njena namera. Toda če bi šla peš, bi to trajalo predolgo! Med tem časom bi Klarisa lahko že odšla iz Gianettinove hišice tja, kjer je prežal nanjo pogin. — Gondole pa sirovašna Lidijska ni imela na razpolago.

— Zakaj pa bi se ne peljala v gondoli? — se vpraša Lidijska. — Ali nisem ta večer toliko zaslužila s cvetjem, da bi si s svojim denarjem najela gondolo?

Lidijska je odšla skozi vrt in odhitela k obali. Tam je zagledala

starega Nikola, ki je sedel v svoji gondoli.

— Nikola, odpelji me nekam! — Kam, Lidijska? Mar hodiš že tudi ti po temnih in nočnih poteh?

Doslej si bila dobra deklica — v tem nočnem času more iti žena samo na ljubezenski sestanek! — Nikola, prisegam ti, da ne gre za to. — Odpelji me, prosim te!

— Prav — vstopi! Kam naj te odpeljem?

V predmestje lagun!

— V predmestje lagun? — Tako? — Tako? — Čudno kje pa naj ustavim?

V bližini Gianettinove kolibice!

Stari gondolieri je že pograbil vesla, sedaj pa je obstal in začuden pogledal deklico ter ji dejal:

— Lidijska, če hočeš ubogati moj svet, ne hodi nocoj tja!

— Zakaj?

— Hm, zato! Ne hodi tja!

— Povej mi zakaj?

— Ker boš našla nocoj tam drugo ženo!

— Vseeno! — Moram tja!

— Ali imaš pri sebi bodalo?

— jo je vprašal stari Nikola po kratkem molku.

— Lidijska, ne počenjaj neumnosti! Nepremišljen korak bi te privedel lahko v največjo nevarnost in nesrečo.

— Ne, Nikola, ne boj se! — Ne odhajam tja, ker me goni sovraštvo, k temu koraku me silijo ljubezen, — ljubezen napram svojemu bližnjemu! — Naprej stari! Voz! — Bog naj ti da dovolj moči, da bi me čimprej pripeljal tja!

Stari Nikola je zaveslal in pokazal, kar je znal.

Gondola je z neverjetno naglico plula po kanalih in mi vemo, da je prišla Lidijska do Gianettinove kolibice.

Tako je premišljevala vse dogodke nocojnje noči, ko je Gianettino splezal na krov ruske vojne ladje in ko je Lidijska ostala sama v gondoli.

Grofica Pineberg je odšla že pred eno uro od Gianettina. Lidijska je torej prispela prepozno.

Lidijska je hvalila Boga, da je tako storila, molila je in prosila, da bi se Bog usmili Klarise in jo rešil.

Takrat pa so še enkrat spustili s krova lestev, k njej v gondolo pa je stopil velik in čokat mož.

— Ha, deklica! — je zavpil človek, ko je skočil v gondolo.

Lidijska ga je vprašujoč pogledala.

— Kajnega, ti si prodajalka cvetlic?

— Da, gospod!

— Tedaj je prav! Tvoj prijatelj Gianettino ti naznanja, da bi prišla na krov "Česme". Pravi da je vse dobro in da želi, da bi bila tudi ti pri njem!

SPECIALNE CENE

Sladkor, 25 lbs. — \$1.35

Olje 77 (prinesite posodo) — \$1.00

Royal toilet paper, 10 za 49c

Rinso, Oxydol, velike, 5 za — 95c

Gold Cross mleko, 3 za 23c

Corn Flakes, velike — 10c

Pork shoulder, celi — 20c lb.

Sveže domače klobase — 22c lb.

Telečji steak — 27c lb.

Suhe klobase — 25c lb.

Govedina od reber — 9c lb.

Se priporočam.

LOUIS OSWALD
17205 GROVEWOOD AVE.
KENmore 1971

— Vse je dobro!

Lidijska je skoraj zavriskala od veselja, pokleknila je, da bi se zahvalila Bogu za to milost.

— Da, še živi stari Bog, — še živi Bog, ki ne zapušča svojih otrok.

Vse je dobro! — Koliko veselja so ji povzročile te tri besede! — Oh, kako rada bo splezala na krov in odšla h Gianettinu!

— Moja mala, najbrž ne boš mogla plezati po lestvi! — reče mornar in si pogladi svojo črno brado. — Pridi, mala Benečanka, jaz te bom nesel!

Mornar pa se je zmotil. Lidijska je planila in jela plezati, oprijemala se je samo z eno roko, medtem ko je v drugi roki nesla svojo obleko.

— Prokleta deklica! — je govoril mornar, ki je s poželenjem gledal za njo. — Knez Orlov bo imel s teboj mnogo posla! — Hahaha, tako si bom odnesel v Rusijo vsaj spomin iz Benetk!

Nekaj trenutkov pozneje je bila Lidijska na krovu.

Deklica se je ozirala, toda Gianettina ni bilo nikjer.

— Kje je gondolieri? — je Lidijska vprašala nekega častnika.

— Spodaj v kabini! — ji je odvrnil častnik. — Sedaj je baš pri večerji! Pojdi, deklica, odpeljal te bom k njemu.

Častnik je Lidijsko zares odpeljal tja, kjer je bil Gianettino.

Gianettino je ravno povečerjal, se naslonil v svoj naslanjač in si prižgal cigaro.

Ko je zagledal Lidijsko, je skočil.

Gianettino ji je hitel naproti, vrgel je cigaro na tla, prijel Lidijsko za obe roki in se bolešno zazrl v njene oči.

— Tudi ti si tukaj, moja uboga Lidijska? — Tudi tebe so zvalili semkaj? — Nikar se ne prestraši — povedal ti bom nekaj strašnega!

Gianettino jo je držal za roki in ji povedal vse, kar se je zgodilo. Povedal ji je tudi, kaj se je

pripetilo Klarisi in da se bo boril s knezom Orlovim.

Nikakor pa ji ni mogel povedati, s čim je grozil knez Orlov ubogi Lidijski.

Saj bo Lidijska itak sama še prehitro zvedela, kakršno usodo so ji namenili.

— Lidijska, ne boj se! — reče Gianettino in jo potegne k sebi na sofo. — Zaupaj v mojo moč, jaz se bom boril za tvoje življenje. Če pa bova živela, lahko še vedno upava, da jo bova rešila in ji koristila na kakršenkoli način!

Lidijske oči so se napolnile s solzami, mladi gondolieri pa jo je nežno pogladil po lasih.

— Lidijska, jej in pij, — reče Gianettino, — pred seboj imava še dolgo pot po morju, midva pa bova potrebovala še svoje moči!

Lidijska sprva ni hotela o tem ničesar slišati, naposled pa je vendar sedla k mizi in začela jesti.

Jedla je in popila kozarček dobrega vina. Oči so se ji začele svetiti, to pa je povečalo njeno lepoto.

Gianettino je v skrbeh gledal to lepo mlado deklico, ki je sedela njemu nasproti. Ko jo je tako opazoval, se mu je zazdelo, da vidi pred seboj prekrasno deklico, ki so jo darovali kot žrtev bogovom.

— Lidijska, — reče Gianettino z drhtečim glasom, — če bova morala umreti — ali se bojiš smrti?

— Če bi morala umreti s teboj, — je odvrnila Lidijska in si pritiskala roko na svoje prsi, — bi se ne bala! Tedaj bi mi bila tudi smrt dobrodošla!

— Sicer pa, ali je smrt kaj hudega? — Življenje nam je drago, če je lepo, dnevi moje mladosti pa niso lepi, — posebno ne sedaj in že nekaj časa poprej. — Jaz morem živeti samo tam, kjer si ti!

Gianettino je prijel Lidijsko o bema rokama in jo potegnil k sebi na blazino, Lidijska pa je naslonila glavo na njegova prsa.

Gianettino ji je tiho dejal:

— Lidijska, položi glavo semkaj — na moja prsa! Na prsa svojega brata!

Lidijska mu ni ničesar odgovorila, temveč zaprla oči.

Velike solze so polzele po njenem obrazu.

Oh, tako joka samo revež, ki pobira drobtine, ki padajo od bogatinove mize, — preveč, da bi mogel umreti in premalo, da bi živel! Bratovska ljubezen — to je majhna miloščina za srce, ki neskončno in vroče ljubi.

V veliki admiralski kabini so se zbrali okrog kneza Orlova vsi častniki.

Knez Orlov je zapovedal, naj pripravijo sijajno gostijo in naj ne štedijo s šampanjcem.

Veseli pa ni vladalo samo v njegovi kajuti, — tudi moštvo se je smelo danes veseliti. Razdelili so jim veliko množino rdečega vina in cigar, kuhar je imel polno dela, preden je mogel nastiti toliko dobrega lačnih želodcev.

Lov se jim je posrečil! Posrečilo se jim je to, radi česar je

V najem se odda

Štiri sobe in kopalnica; tudi garaža. — Vprašajte na 6424 Spilker Avenue.

Prevzel sem

gasolinsko postajo

na E. 185th St. in Chapman Ave. kjer prodajam priznani MOBIL gasoline in olje. Imam tudi postrežbo za baterije, kakor tudi kompletno mazanje avtomobilov.

JOHN TELBAN

Soba se odda

Odda se lepa soba za 1 fant; ravnatom se tudi vzame starijšo osebo za oskrbovanje hiše (janitor). Za naslov se pozive v uradu tega lista.

Zastonj za naduho

ali seneno mrzlico

Ako vas nadleguje naduha tako silno, da se davite in ne morete priti k sapu, ako vas Senena mrzlica drži, da kihate in nosate tako, da imate mokre oči in da vam vedno z nosa teče, ne zamudite prilike poslati na Frontier Asthma Co. za brezplačen poskus njih čudovitega zdravila. Ne glede na to ali ste že verjeli v kakšno zdravilo pod soncem, pošljite po brezplačen poskus. Ako ste trpeli celo življenje in ste vse poskusili kar ste slišali brez uspeha; čeprav ste popolnoma obupani, ne izgubite zadnjega upa, temveč pošljite danes za brezplačen poskus. Vas ne bo nič stalo! Naslovite: Frontier Asthma Co. 323-A Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.

666 PREHLAD in VROČINO
TEKOČINA, TABLETI, MAZIL, NOSNE KAPLJICE
Poskusite "Rub-My-Tism" — Najboljše mazilo na Svetu.

DEKORIRAMO vaše sobe po najnižjih cenah. Scenerija, napisi itd

A. PLUTH

21101 Reher Ave.
KENmore 3934 R.

Frank Klemenčič
1051 ADDISON RD.
HENDERSON 7757
Barvar in dekorator

Zavarovalnino proti

OGNJU, TATVINI, AVTOMOBILSKIM NESREČAM itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6401 Superior Ave.

Pokličite:

ENDicott 0718

HENDERSON 1218

prišla majhna ruska mornarica v Benetke.

Spodaj v ladji je čepela divjačina, ki so jo polovili lovci iz ran je tekla kri in vendar niso ubogih živali zadavili, — ne, ti ljudje niso imeli toliko usmiljenja, da bi rešili uboge in strašnega trpljenja, kakor vsak lovec ranjeno košutko! (Dalje prihodnjajo)

Prodajalci

Ted's Cafe

6009 St. Clair Avenue

V soboto večer se bo serviralo fino kokošjo večerjo po 25c krožnik. — Izvrstna godba.

Se priporočamo za obilen obisk.

THE MAY CO. Pritličje

Najlepša izbira katero smo še kate-rikrat nudili po tej nizki ceni!

Športne suknje

100% vse volnene, s PLEDNIM HRBTOM

\$8.99

Gorke—za jesen in zimo

Veliki križi! Koekasto blago! Diagonalno blago! Polo vzorec! Fleeces! Solidne barve! Ombrepredi! Hrbi z gumbi—suknje popolnoma podložene! Radi jih boste imeli za športno in vsakdanjo rabo! Mere 11 do 17, 12 do 20 in 38 do 44.

Malo plačilo drži suknjo v Will Call

CUSTOM MADE "Sealtest"

Suknje iz kožuhovine \$79

Popolnoma iz kožuhovine, iz importirane čouey kože, expertno pripravljene in barvane! Mere za žene, dekleta, deklice, pol mere in velike mere.

\$8 plačilo drži suknjo v Will Call

THE MAY CO. PRITLIČJE

Zavarovalnina vseh vrst. — Se priporočamo.

HAFFNER'S INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVE.

Od 1895

V

FINANČNI POSTREŽBI

CLEVELANDSKIM

Družbam in Družinam

Cleveland Trust

MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM
Branch Banks Throughout Greater Cleveland